



A karaszközi freskós templom

2009 július 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Újra a régi gömöri tájakon járunk. A Rimaszombatból északra, Tiszolc felé vezető úton Rimabányánál – a helység erdőtemplomát egy régebbi számunkban mutattuk be – teszünk néhány kilométeres kitérőt a parányi, mindössze 220 lelkes Karaszkóra. Kis község, nagy látványosság – mondhatjuk, megpillantván a faluszéli dombon álló, kőfallal kerített templomot. A 420 méter tengerszint feletti magasságban, erdős-hegyes tájban lévő, az utóbbi években szépen restaurált épület mellett ácsolt, zindelysisakos harangláb egészíti ki a szemet gyönyörködtető látványt.

A ma evangélikus templom ebben a formában a XIII. és XIV. század fordulóján épült. Torony nélküli hajójához arányosan kisebb, ötször öt méteres, négyszögletes, sarokpillér nélküli szentély kapcsolódik, kora gótikus diadalaívvel. Középkori az északi oldalon található sekrestye is. Az egyszerű, kőbélletű ablaksor és a csúcsíves déli bejárat a kor divatjának megfelelő, azonban a szentély zárófalának tengelyében nyíló ablak nem szokványos: a gótikus osztósudár egészen különleges rajzolatú, bizarr geometrikus formában kifaragott mérművé ágazik szét. Sehol másutt nem látható ehhez hasonló csillagos-keresztes ablakrács. Mellette, a külső falon hatalmas falfestmény látható: a jó négy méter magas Szent Kristóf az úton lévő, a vándorkereskedők hagyományos oltalmazója.

A karaszközi templom legfontosabb látnivalói – amint a környező, egykor gazdag gömöri bányavidéken sok helyütt – a freskók. A korábbiak a keresztboltozatos szentély képei. Hat-hat apostolfigura áll egymással szemközt az északi és a déli falon (két alakot tönkretett a déli ablak megnagyobbítása); a keleti oldalon Veronika kendője látható Krisztus arcmásával, a boltozaton a mennyekben uralkodó Atyaisten alakja tekint le az égből, a festett nap és hold között. A diadalív feletti boltcikkelyben Ábrahám pátriárka köpönyegében láthatók az üdvözültek lelkei kicsiny emberké alakjában. Az evangélisták jelképei és a diadalív bélletének prófétamellképei vezetnek át a tágas hajóba, amelynek keleti falán Szent Mihály arkangyal páncélos lovagalakja mérlegeli a gonosz és igaz lelkeket, a magasban az Angyali üdvözlés magasztos jelenete uralkodik. A számunkra legizgalmasabb látvány azonban a tíz méter hosszú északi hajófalán megfestett Szent László-legenda. Az 1380-as évekből származó „képregény” a lovagkirály nagyváradi kivonulásával kezdődik, és a győztes párviadal utáni pihenésével végződik. A cserhalmi ütközet mozgalmas jelenetében megdöbbentően realista arcképeket láthatunk a szent uralkodóról és a csúcsos süvegű kun harcosokról. Meglehetősen drámaira sikerült a leányrabló lefejezésének ábrázolása is.

Karaszko neve 1332-ben tűnik fel e formában. A Kacsics nemzetség rési birtokán lévő falunak ekkor már állt Szent László titulusú plébániatemploma, papja egy márka jövedelem után fizetett tizedet. Két évvel később a község akkori földesura, a kalocsai érsek Szécsényi Tamás erdélyi vajdának adta át a települést csereként. Minden bizonnyal az ő fia, Szécsényi Frank, Nagy Lajos, majd Zsigmond király udvari főembere készítette a falképeket itáliai iskolázottságú mesterrel. 1462-ben a Losonciaké Karaszko, 1555-ben a török feldúlta a környéket, a falucska lakói ekkoriban tértek át a lutheránus hitre. A templomban később – a XVII. században – szép kazettás famennyezetet és karzatot ácsoltak-festettek; becses munka az 1668-ban készült főoltár is. A falképek 1906-ban kerültek elő a mészrétegek alól, azóta több ízben restaurálták őket.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell!”

Ajánló

